

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 28.1.2009
KOM(2009) 39 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE**

Kohti kattavaa ilmastopimusta Kööpenhaminassa

{SEK(2009) 101}

{SEK(2009) 102}

KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE

Kohti kattavaa ilmastopimusta Kööpenhaminassa

1. TIIVISTELMÄ

Yksi Euroopan unionin ensisijaisista tavoitteista on kansainvälisten ilmastomuutosneuvottelujen saattaminen onnistuneesti päätökseen vuoden 2009 lopussa. Nyt kun ilmasto- ja energiapaketti on hyväksytty, EU:n on lisättävä yhteydenottojaan unionin ulkopuolisiin maihin sekä YK:n puitteissa että muilla foorumeilla.

Tässä tiedonannossa esitetään konkreettisia ehdotuksia tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tiedonannossa käsitellään kolmea keskeistä haastetta: tavoitteet ja toimet, rahoitus sekä tehokkaiden hiilimarkkinoiden perustaminen. Tiedonannossa vastataan myös Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2008 esittämään kehotukseen esittää laaja strategia rahoitus- ja investointivirtojen kasvattamiseksi sekä ilmastomuutoksen hillitsemistä että siihen sopeutumista varten.

Jotta maapallon keskilämpötilan ei nousisi yli kahta celsiusastetta esiteolliseen aikaan verrattuna, olisi teollisuusmaiden ryhmänä vähennettävä päästöjään 30 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. EU on asettanut vähennyksille esimerkin sitoutumalla vähentämään päästöjään 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä riippumatta siitä, tehdäänkö kansainvälinen sopimus vai ei. Tämä on ylivoimaisesti kunnianhimoisin tavoite, minkä mikään maa tai maaryhmä on tehnyt vuoden 2012 jälkeisen kauden osalta.

EU on valmis menemään pidemmälle ja sitoutumaan 30 prosentin vähennyksiin riittävän kunnianhimoisen ja kattavan kansainvälisen sopimuksen yhteydessä, jos muut teollisuusmaat sitoutuvat sopimuksessa vastaaviin vähennyksiin ja kehitysmaat asianmukaisten toimien toteuttamiseen. Kehitysmaiden olisi ryhmänä rajoitettava päästöjensä kasvu siten, että päästöt olisivat 15–30 prosenttia pienemmät, kuin mitä ne olisivat ilman hillitsemistoimia, jos toiminta jatkuisi entisellään. Kehitysmaissa tarvitaan merkittävästi enemmän taloudellisia resursseja tarvittavien toimien toteuttamiseksi. Rahoitusta olisi saatava kehitysmailta itseltään, maailmanlaajuisilta hiilimarkkinoilta sekä teollisuusmailta. Monilla näistä investoinneista on sekä lyhyen että pitkän aikavälin vaikutuksia ilmastomuutokseen ja talouden elpymiseen. Niiden kustannusten pitäisi joka tapauksessa olla alhaisemmat kuin ne, joita aiheutuu toimimatta jättämisestä.

Tehokkaat maailmanlaajuiset hiilimarkkinat voidaan käynnistää linkittämällä vastaavat kansalliset päästökauppajärjestelmät. Tällä tavoin edistetään kustannustehokkaita päästövähennyksiä. EU:n olisi yritettävä vaikuttaa muihin maihin, jotta saataisiin käyntiin OECD:n laajuinen päästökauppa saataisiin käyntiin vuonna 2015 ja jopa laajemmat markkinat vuoteen 2020 mennessä.

2. JOHDANTO

EU:n vahvistettu tavoite on se, ettei maapallon keskilämpötila nouse yli kahta celsiusastetta esiteollisesta ajasta. Jos maapallon keskilämpötila nousee yli kaksi celsiusastetta, elintarvikke- ja vesipula lisääntyvät sekä äärimmäiset sääolosuhteet yleistyvät. Tällainen tilanne lisäisi merkittävästi yksilöllisiin ekosysteemeihin kohdistuvia uhkia. Kahden celsiusasteen kynnyksen voidaan ylittää jo vuonna 2050, jos päästöt kasvavat nykytrendien mukaisesti. Jopa maapallon keskilämpötilan nousun pitäminen alle kahden celsiusasteen edellyttää merkittäviä sopeutumistoimia. Uusiin tieteellisiin tuloksiin nojautuen yhä useammat tutkijat kehottavat vakiinnuttamaan ilmakehän kasvihuonekaasujen määrän merkittävästi alemmalle tasolle kuin aikaisemmin suositeltiin, eli jopa niin alhaiseksi kuin 350 ppmv hiilidioksidiekvivalenttia. On välttämätöntä varmistaa, että Kööpenhaminan tulokset ovat kunnianhimoisia ja mahdollistavat päästöjen vakiinnuttamisen alhaisemmalle tasolle.

Maapallon ilmastojärjestelmä on reagoi erittäin hitaasti, joten tieteellisten varoitusten jättäminen huomiotta johtaa ennen näkemättömiin, kalliisiin ja mahdollisesti hallitsemattomiin seurauksiin. Mutta nyt on mahdollista vaikuttaa ilmastomuutokseen, energiavarmuuteen ja vallitsevaan taloudelliseen taantumaan samanaikaisesti. Ilmastomuutoksen hillitseminen edellyttää merkittäviä yksityisiä ja julkisia investointeja ja auttaa varmistamaan siirtymisen vähähiiliseen talouteen, avaamaan uusia kasvumahdollisuuksia, luomaan työpaikkoja ja edistämään kestävästä kehityksestä. Maailmanlaajuisesti hallitukset ilmoittavat parhaillaan suurista investointiohjelmista, joilla lisätään vähähiilisiä investointeja, edistetään innovointia ja kasvua ja parannetaan energiavarmuutta. Tällainen ohjelma on muun muassa vastikään hyväksytty Euroopan talouden elvytysuunnitelma. Finanssikriisin taltuttamiseksi toteutettavilla toimilla voidaan hyödyntää sitä lyhyttä aikaa, joka meillä on vielä käytettävissämme pysäyttääksemme maapallon keskilämpötilan nousun alle kahteen celsiusasteeseen.

Kansainvälisellä tasolla vuonna 2007 hyväksytty Balin toimintasuunnitelma käynnisti prosessin vuoden 2012 jälkeistä aikaa koskevan kansainvälisen ilmastosopimuksen tekemiseksi joulukuussa 2009 Kööpenhaminassa pidettävässä YK:n konferenssissa. Tässä sopimuksessa on vahvistettava uusia konkreettisia tavoitteita ja toimia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Lisäksi sillä pitäisi luoda pohja kestäväälle kehitykselle vahvistamalla maiden kykyä sopeutua väistämättömään ilmastomuutokseen sekä edistää innovaatiota ja talouskasvua, vähentää köyhyyttä ja mahdollistaa kestävien energiapalvelujen saatavuus (ns. jaettu näkemys). Joulukuussa 2008 Poznanissa järjestetyn YK:n konferenssin jälkeen keskustelut muuttuivat virallisiksi neuvotteluiksi.

Kansallisella tasolla sekä teollisuusmaat että kehitysmaat lisäävät toimiaan. Tavoitteita asetetaan ja hiilimarkkinoita perustetaan. EU hyväksyi joulukuussa kunnianhimoisen ilmasto- ja energiapakettinsa, jolla pannaan täytäntöön EU:n yksipuolinen tavoite vähentää omia kasvihuonekaasupäästöjään 20 prosentilla alle vuoden 1990 tasojen vuoteen 2020 mennessä sekä laajentaa ja kehittää EU:n päästöoikeuksien kaupan järjestelmää. Myös Yhdysvaltojen uusi hallitus on asettanut ilmastomuutoksen vastaiset toimet etusijalle. Lisäksi Australia on julkistanut keskipitkän aikavälin ilmastositoumuksensa. Toimet painottuvat päästökauppaan. Nämä päästökauppajärjestelmät voisivat muodostaa maailmanlaajuisen hiilimarkkinoiden ytimen.

3. TAVOITTEET JA TOIMET

Jotta meillä olisi kohtuulliset mahdollisuudet pysäyttää lämpötilan nousu kahden celsiusasteen kynnyksarvon alapuolelle, on maailmanlaajuisia kasvihuonekaasujen päästöjä

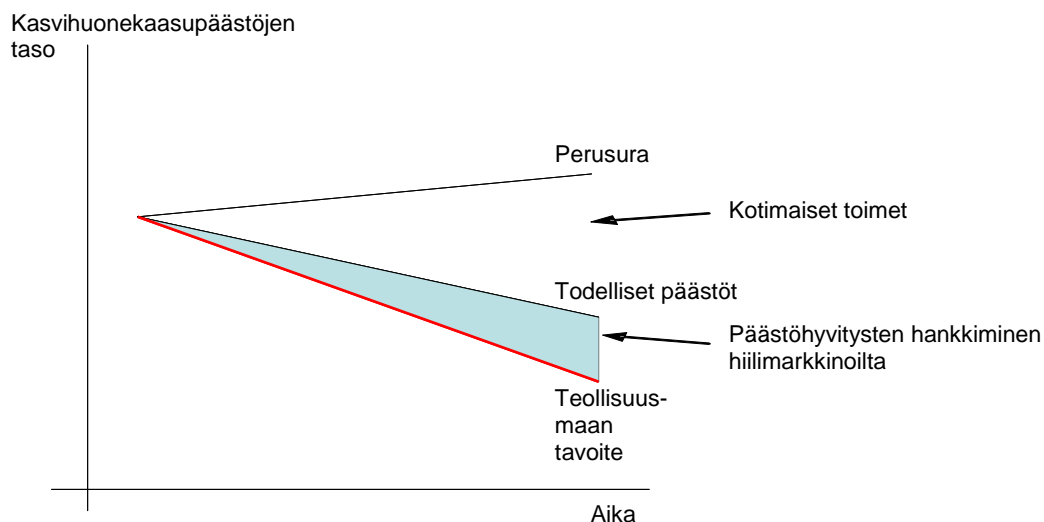
vähennettävä alle 50 prosenttiin vuoden 1990 tasoista vuoteen 2050 mennessä. Tämän lisäksi maailmanlaajuisten kasvihuonekaasupäästöjen (maankäytön, maankäytön muutosten ja metsätalouden aiheuttamia päästöjä lukuun ottamatta) on saavutettava maksimitasonsa ennen vuotta 2020. Teollisuusmaiden on oltava edelläkävijöitä tämän maailmanlaajuisen tavoitteen saavuttamisessa ja osoitettava, että vähähiilinen talous on mahdollinen ja edullinen. Myös kehitysmaiden, ja erityisesti taloudellisesti edistyneempien kehitysmaiden, merkittävä osallistuminen on oleellista, koska useista kehitysmaista on nopeasti tulossa suuria päästöjen aiheuttajia. Tästä syystä yhteistyötä on lisättävä merkittävästi tarvittavien valmiuksien, teknologian ja rahoituksen hankkimiseksi.

3.1. Teollisuusmaita koskevat uudet kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet

Kööpenhaminan sopimuksessa olisi vahvistettava teollisuusmaille uusia absoluuttisia, koko talouden käsittäviä päästövähennysvelvoitteita. EU on jo toiminut esimerkillisesti sitoutumalla sopimuksesta erillään vähentämään päästöjään 20 prosentilla vuoden 1990 tasoista vuoteen 2020 mennessä. Tämä on ylivoimaisesti kunnianhimoisin tavoite, minkä mikään maa tai maaryhmä on tehnyt vuoden 2012 jälkeisen kauden osalta. EU on valmis menemään pidemmälle ja sitoutumaan 30 prosentin vähennyksiin riittävän kunnianhimoisen ja kattavan kansainvälisen sopimuksen yhteydessä, jos muut teollisuusmaat sitoutuvat sopimuksessa vastaaviin vähennyksiin ja taloudellisesti edistyneemmät kehitysmaat asianmukaiseen osuuteen tavoitteesta vastuidensa ja valmiuksiensa mukaisesti.

EU on ehdottanut, että teollisuusmaat ryhmänä vähentäisivät päästöjään jälkimmäisen tavoitteen mukaisesti. Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) neljännessä arviointiraportissa todetaan, että tämä vaatisi teollisuusmailta noin 25–40 prosentin päästövähennyksiä vuoteen 2020 mennessä ja 89–90 prosentin päästövähennyksiä vuoteen 2050 mennessä. Teollisuusmaiden olisi saavutettava vähennystavoitteensa osittain kansallisten toimien avulla ja osittain käyttämällä kehitysmaiden päästövähennyksistä saatavia päästöhyvityksiä (ks. kuvio 1).

Kuvio 1: Teollisuusmaiden päästöt

Teollisuusmaiden kokonaistavoite on jaettava maiden kesken oikeudenmukaisesti ja siten, että voidaan varmistaa kaikkien tasapuolinen osallistuminen. Tavoitteen jakamisessa käytetään erityisesti seuraavia indikaattoreita:

- BKT henkeä kohden, mikä osoittaa maan mahdollisuudet rahoittaa kansalliset päästövähennykset ja ostaa kehitysmailta päästövähennyshyvityksiä.

- Kasvihuonekaasupäästöt BKT-yksikköä kohden, mikä osoittaa kansallisen päästöjen vähennyspotentiaalin.
- Muutokset kasvihuonekaasupäästöissä vuosina 1990–2005, mikä osoittaa varhaisten kansallisten toimien osuuden päästöjen vähentämisessä.
- Väestönkehitys vuosina 1990–2005, ottaen huomioon väestömäärän ja kasvihuonekaasupäästöjen yhteismäärän välinen suhde.

Kioton sopimuksen mukaista perusvuotta, eli vuotta 1990, olisi käytettävä historiallisena vertailuvuotena määritettäessä vuoden 2012 jälkeistä aikaa koskevia maailmanlaajuisia päästövähennyksiä. Teollisuusmaiden ryhmän yhteistavoitteena olisi oltava noin 30 prosentin päästövähennys vuoden 1990 tasoihin verrattuna vuoteen 2020 mennessä. Yksittäisten maiden tulevia päästötavoitteita määritettäessä olisi käytettävä pohjana myöhempiä vuosia, jotta voidaan hyödyntää tarkempia tilastotietoja. EU onkin toiminut näin ilmasto- ja energiapaketissaan, jossa perusvuotena käytetään vuotta 2005. Tätä menetelmää ei kuitenkaan saisi käyttää vesittämään päästövähennystavoitteita.

Sitovia päästövähennystavoitteita ei saisi asettaa vain niille maille, joilla on Kioton pöytäkirjan mukaisia tavoitteita. Kööpenhaminan sopimuksessa olisi vahvistettava päästövähennysvelvoitteet ainakin kaikille YK:n ilmastomuutosta koskevan puitesopimuksen (UNFCCC) liitteessä I luetelluille maille, kaikille OECD:n jäsenmaille, kaikille EU:n jäsenvaltioille sekä kaikille EU:n ehdokasmaille ja mahdollisille ehdokasmaille.

Asetettaessa tavoitteita vuoden 2012 jälkeiselle kaudelle on otettava huomioon mahdollinen sallittujen päästöjen ylijäämä vuotta 2012 edeltävältä ajalta, jotta voidaan varmistaa, että 30 prosentin tavoite saavutetaan vuoden 2012 jälkeen toteutettavilla todellisilla vähennyksillä. Vastaavasti maankäyttöä, maankäytön muutoksia ja metsätaloutta koskevat säännöt eivät saisi horjuttaa 30 prosentin tavoitteen merkityksellisyyttä ympäristön kannalta. Vähennyksiin liittyvää seuranta- ja raportointia ja todentamista sekä säännöllisiä ilmastopolitiikkojen vertaisarviointeja olisi parannettava.

3.2. Kehitysmaiden kasvihuonekaasupäästöjen kasvun rajoittaminen

On yhä selvempää, että ilmastomuutoksen vaikutukset ovat suurimmat kehitysmaissa, jotka kärsivät esimerkiksi tulvista, kuivuudesta ja metsien häviämisestä. Vaikka teollisuusmaat jatkaisivatkin edelläkävijöinä päästöjen vähentämisessä, erityisesti lähitulevaisuudessa, kahden celsiusasteen tavoitteen saavuttamiseen osallistuminen on myös kehitysmaiden edun mukaista.

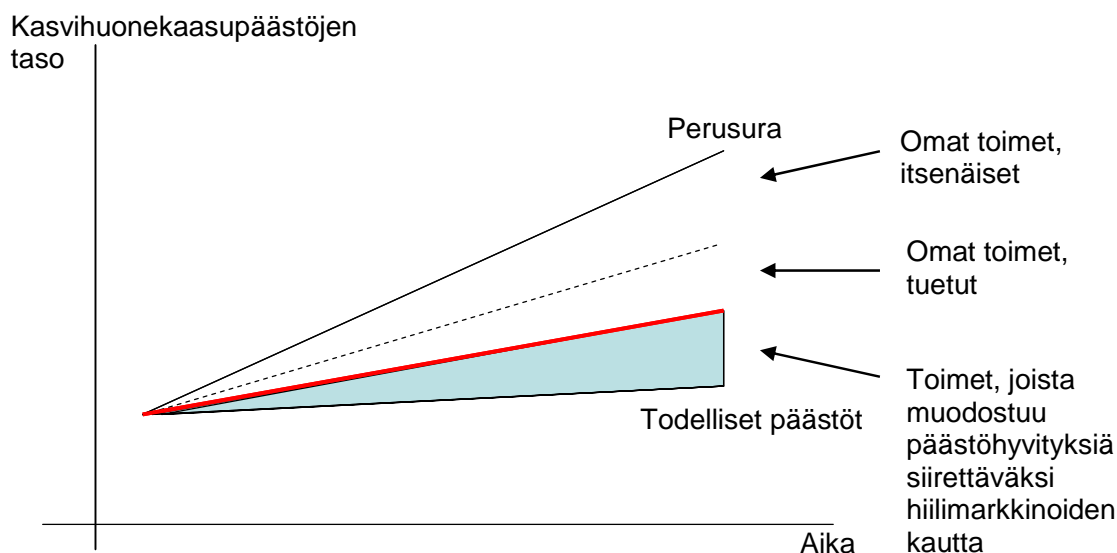
Kehitysmaiden kasvihuonekaasupäästöt kasvavat kuitenkin nopeasti, ja jos tähän ei puututa, tämä kasvu mitätöi teollisuusmaiden pyrkimykset vähentää omia kasvihuonekaasupäästöjään. Tuoreessa tieteellisessä raportissa todetaan, että kahden celsiusasteen tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että kehitysmaiden on ryhmänä rajoitettava kasvihuonekaasupäästöjen kasvu kansallisilla toimilla siten, että päästöt ovat vuonna 2020 15–30 prosenttia pienemmät kuin perusuran mukaiset päästöt. Näihin arvioihin eivät sisälly ne päästövähennykset, joita on toteutettu päästöhyvitysten siirtämiseksi teollisuusmaihiin (kuvio 2). Asianmukaisia toimia olisivat esimerkiksi trooppisen metsäkadon aiheuttamien päästöjen nopea vähentäminen. Trooppisen metsän bruttokatoa olisi vähennettävä vähintään 50 prosentilla vuoteen 2020 mennessä verrattuna nykytasoon. Maapallon metsäpeitteen kato olisi pysäytettävä vuoteen 2030 mennessä.

Erilaiset kansainväliset tilanteet ja kehitysvaiheet edellyttävät erilaisia toimia ja erilaisia tavoitetasoja. Tämä voidaan tavoittaa kehittämällä kansallisia ilmastomuutosstrategioita. Muutaman viime vuoden aikana useat kehitysmaat (mm. Kiina, Intia, Etelä-Afrikka ja Brasilia) ovat laatineet kansallisia ilmastomuutoksen hillitsemistä koskevia strategioita osana

kehityspolitiikkaansa. Tämän vuoden aikana näiden ja muiden taloudellisesti edistyneempien kehittyvien talouksien olisi päivitettävä strategioitaan niin, että niissä mainitaan myös vuoteen 2020 asti ulottuvat kokonaistavoitteet.

Kööpenhaminan sopimuksen nojalla kaikkien kehitysmaiden, lukuun ottamatta vähiten kehittyneitä maita, olisi sitouduttava hyväksymään vähähiilistä kehitystä koskevat strategiat vuoden 2011 loppuun mennessä. Näissä strategioissa olisi esitettävä vakuuttava tapa, jolla rajoitetaan maan päästöjä kansallisesti asianmukaisten hillitsemistoimien avulla. Toimien olisi katettava kaikki päästöjä aiheuttavat alat, kuten sähköntuotanto, liikenne, tärkeimmät energiavaltaiset alat ja, jos niillä merkittävä vaikutus, metsät ja maatalous. Strategioissa olisi yksilöitävä se osuus ehdotettujen lisäkustannuksia aiheuttavien toimien edellyttämästä rahoituksesta, jota maa ei pysty yksin kattamaan. Ilmastonmuutoksen hillitsemistoimille annettavan kansainvälisen tuen edellytyksenä pitäisi olla kestävät ja varmistettavissa olevat vähähiilistä kehitystä koskevat strategiat. Rahoituksen lisäksi monet kehitysmaat tarvitsevat tukea valmiuksien kehittämisessä, jotta ne pystyisivät valmistelemaan ja täytäntöönpanemaan vähähiilistä kehitystä koskevat strategiansa.

Kuvio 2: Kehitysmaiden päästöt

Riittävän kunnianhimoisen tavoitetason varmistamiseksi konkreettisia strategioita koskevien keskustelujen sekä toimintaa ja tukea koskevien ehdotusten olisi perustuttava riippumattomiin teknisiin analyyseihin. Analyyseissä ja hillitsemisvaihtoehtojen kehittämisessä olisi voitava käyttää alakohtaista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon yksityissektorilta saadut tiedot. Uuden FMMS-mekanismin (Facilitative Mechanism for Mitigation Support) olisi toimittavat foorumina, jossa ehdotetut toimet voidaan linkittää asianmukaisiin kahden- ja monenvälisiin tukimekanismeihin teknisen arvioinnin perusteella. Mekanismin puitteissa olisi myös arvioitava, vastaako suunnitelmassa tavoiteltava vaatimustaso maan kykyä toteuttaa toimia, ja saavutetaanko sillä vaadittavat päästövähennykset verrattuna kehitysmaiden ryhmän perusuraan. Tarvittaessa mekanismin puitteissa olisi tarkasteltava mahdollisuuksia nostaa vaatimustasoa.

Kehitysmaiden toimet olisi kirjattava kansainväliseen rekisteriin. Tässä rekisterissä olisi lueteltava toteutetut toimet ja esitettävä ilmastonmuutoksen hillitsemisestä saadut hyödyt avoimilla ja kestäväillä arviointi-, raportointi- ja todentamismenetelmillä. YK:n ilmastonmuutoskonferenssin on tarkasteltava koko kehitysmaiden ryhmän toteuttamia

hillitsemistoimia ja tarvittaessa kehoitettava niitä vahvistamaan toimiaan. Konferenssin olisi tarvittaessa myös kehoitettava teollisuusmaita lisäämään tukeaan.

3.3. Kansainvälisestä lentoliikenteestä, merenkulusta ja fluoratuista kaasuista aiheutuvien päästöjen torjuminen

Kansainvälinen lentoliikenne ja meriliikenne

Kansainvälinen lentoliikenne ja meriliikenne ovat merkittäviä ja nopeasti kasvavia kasvihuonekaasujen lähteitä, mutta ne on tähän saakka jätetty kansainvälisen ilmastonmuutostoimien ulkopuolelle. Komissio katsoo, että näiden alojen päästöt olisi myös otettava mukaan.

UNFCCC-prosessin olisi osana Kööpenhaminan sopimusta asetettava tavoitteita näiden alojen ilmastovaikutusten vähentämiseksi alle vuoden 2005 tasojen vuoteen 2020 mennessä, ja merkittävästi alle vuoden 1990 tasojen vuoteen 2050 mennessä. Kansainvälisen lentoliikenteen ja meriliikenteen maailmanlaajuisen luonteen johdosta olisi toteutettava kansainvälisiä toimia, joilla tartutaan näiden alojen ilmastovaikutuksiin. Kansainvälisellä siviili-ilmailujärjestöllä ja Kansainvälisellä merenkulkujärjestöllä on velvollisuus edistää tällaisten maailmanlaajuisen toimenpiteiden kehittämistä ja hyväksymistä vuoden 2010 loppuun mennessä. Kustannustehokkaat päästövähennykset voidaan varmistaa markkinapohjaisilla toimenpiteillä, kuten päästökaupalla. Ilmastonmuutoksen hillitsemistoimissa olisi otettava huomioon mahdolliset kielteiset nettovaikutukset syrjäisillä alueilla ja saarilla sekä vähiten kehittyneissä maissa. Jos näiden järjestöjen puitteissa ei ole vuoden 2010 loppuun mennessä päästy sopimukseen, kansainvälisen lentoliikenteen ja meriliikenteen päästöt lasketaan Kööpenhaminan sopimuksen yhteydessä kansallisiin kokonaispäästöihin. Näin varmistetaan, että kaikissa teollisuusmaissa toteutetaan samantasoisia toimia.

EU on sisällyttänyt lentoliikenteen CO₂-päästöt omaan päästöoikeuksien kaupan järjestelmäänsä. Meriliikenteen osalta tutkitaan tällä hetkellä useita markkinapohjaisia toimenpiteitä. EU:n olisi päätettävä omista toimista, jos tällä alalla ei päästä sopimukseen tehokkaista maailmanlaajuisista säännöistä kasvihuonekaasujen vähentämiseksi.

Fluorattuja kaasuja koskevat toimet

Montrealin pöytäkirjan puitteissa sovittu HCFC-yhdisteiden nopeutettu käytöstäpoisto saattaa lisätä HFC-yhdisteiden päästöjä. Useat HFC-yhdisteet ovat hyvin voimakkaita kasvihuonekaasuja. Kööpenhaminan sopimukseen olisi sisällytettävä HFC-yhdisteiden päästöjä koskevia kansainvälisiä päästöjen vähennysjärjestelyjä. Tämä rohkaisee teollisuutta lisäämään HFC-yhdisteiden tehokasta tutkimusta ja kehittämään lämmitysvaikutuksiltaan alhaisia HFC-yhdisteitä sekä HFC-vapaita vaihtoehtoja.

4. VÄHÄN HIILIPÄÄSTÖJÄ AIHEUTTAVAN KEHITYKSEN JA ILMASTONMUUTOKSEEN SOPEUTUMISEN RAHOITTAMINEN

Kattavaa Kööpenhaminan sopimusta on tuettava riittävillä taloudellisilla resursseilla sen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi. Kööpenhaminan sopimuksella on erityisesti nykyisessä taloudellisessa tilanteessa varmistettava, että ilmastonmuutosta koskevat tavoitteet saavutetaan kustannustehokkaasti. Komission analyysi osoittaa, että tehokkaiden hiilimarkkinoiden voidaan vähentää kustannuksia merkittävästi sekä teollisuus- että kehitysmaissa. Rahoitusta ja investointeja on kuitenkin merkittävästi lisättävä, suunnattava uudelleen ja optimoitava. Ilmastonmuutoksen vastaisten toimien kansainvälisen rahoituksen järjestämisessä täytyy noudattaa hyviä hallintotapoja, joilla maksimoidaan tehokkuus, riittävyys, osuudet, vastuut, johdonmukaisuus ja ennustettavuus. Kööpenhaminan sopimuksen

yhteydessä ensisijaisten menojen olisi kohdistuttava tehokkaisiin hillitsemistoimiin suorituksiin perustuvien kannustimien avulla. Kehitysmaissa olisi keskityttävä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Mahdollisia rahoituslähteitä ovat esimerkiksi yksityinen ja julkinen rahoitus sekä kansainvälisten, kahdenvälisten ja monenvälisten toimien järjestelmien puitteissa myönnettävät avustukset ja lainat. EU:n rahoitus kootaan sekä yhteisön että jäsenvaltioiden tasolla. Ilmastonmuutoksen torjumiseen käytettävien rahoitusvälineiden ja -laitosten olisi oltava johdonmukaisia ja niiden olisi täydennettävä nykyisiä kansainvälisiä elimiä ja rahoituslaitoksia. Lisäksi olisi otettava huomioon käynnissä oleva keskustelu niiden tehtävistä ja vastuista.

4.1. Päästövähennysten rahoittaminen

Maailmanlaajuinen tilanne

Maailmanlaajuisten päästöjen vähentämiseen suunnattavia investointeja olisi lisättävä vuosittain. YTK:n ja muiden riippumattomien laitosten tuoreessa tutkimuksessa arvioidaan, että nettolisäkustannukset ovat vuoteen 2020 mennessä noin 175 miljardia euroa. On arvioitu, että yli puolet tästä summasta on investoitava kehitysmaihin, myös metsätalouteen. Energiatehokkuuteen ja vähähiilisiin teknologioihin suunnattavilla investoinneilla rohkaistaan innovaatioita ja kasvua ja tehostetaan energiansäästöjä ja energiavarmuutta. Metsien hävittämisen vähentämiseen suunnattavilla investoinneilla suojellaan maailmanlaajuisia biologista monimuotoisuutta ja varmistetaan pitkän aikavälin kestävä kehitys paikallisella tasolla. Tässä yhteydessä olisi tarkasteltava myös toimimatta jättämisen kustannuksia (Sternin raportin mukaan ne olisivat 5–20 % maailmanlaajuisesta BKT:stä).

Kehitysmaat

Kansallisissa vähähiilisissä strategioissa on annettava arvio ilmastonmuutoksen hillitsemiseen liittyvien investointien nettolisäkustannuksista sekä toteuttamiskelpoisista rahoitus- ja vähennyspolitiikkojen vaihtoehdoista tällaisten investointien kannattavuuden takaamiseksi.

Teollisuusmailla on käytettävissään seuraavat rahoituslähteet:

- **Kotimaiset rahoituslähteet:** Vuoteen 2020 saakka useimpien vähähiilistä kehitystä koskevissa kansallisissa strategioissa yksilöityjen toimien lisäkustannukset ovat alhaiset. Ne voivat myös tuottaa nettotuloja keskipitkällä aikavälillä, vaikka edellyttävätkin alkupanostusta. On esimerkiksi arvioitu, että yli puolet energiasektorin vähennyksistä voidaan toteuttaa energiätehokkuustoimilla. Näiden toimien rahoitus on saatava pääasiassa yksityiseltä sektorilta ja kotitalouksilta, ja kansallisilla politiikoilla voidaan tukea näitä toimia. Tällä saadaan aikaan merkittäviä kotimaisia investointeja ja lisätään energiavarmaa taloudellista kasvua. Kansainvälisillä lainohjelmilla voitaisiin myös helpottaa kansainvälisen yksityisen rahoituksen saantia.
- **Ulkoiset rahoituslähteet:** Vähähiilistä kehitystä koskevissa strategioissa on yksilöitävä hillitsemistoimia, jotka menevät alhaisten kustannusten/lyhyen aikavälin nettohyötyvaihtoehtoja pidemmälle ja jotka edellyttävä myös muuta rahoitusta kuin kyseessä olevan kehitysmaan omia varoja. Tällaisten investointien lisäkustannuksille annettavan tuen on tultava monista eri lähteistä ja innovatiivisista rahoitusmekanismeista, kuten julkisista rahastoista ja kansainvälisistä päästöhyvitysmekanismeista. On arvioitu, että näillä hyvitysmekanismeilla voidaan kattaa kolmannes tai jopa sitäkin suurempi osuus kehitysmaiden lisäinvestoinneista.

4.2. Sopeutuminen väistämättömään ilmastonmuutokseen ja sopeutumistoimien rahoittaminen

Kööpenhaminan sopimuksessa olisi luotava ilmastonmuutokseen sopeutumiselle toimintapuitteet, joissa on otettu huomioon seuraavat periaatteet:

- Kaikkien on sopeuduttava: Sopeutumista varten olisi tarjottava tukea kaikkien haavoittuvimmille ja köyhimmille. Kalliita vahinkoja voidaan välttää ainoastaan varautumalla mahdollisiin haitallisiin vaikutuksiin ajoissa ja toteuttamalla tarvittavat sopeutumistoimet.
- On sitouduttava siihen, että sopeutuminen sisällytetään järjestelmällisesti kansallisiin strategioihin: Tämän tulisi olla sekä teollisuus- että kehitysmaiden yhteinen velvollisuus.
- On parannettava välineitä, joita käytetään sopeutumisstrategioiden laatimisessa ja toteuttamisessa. Näitä välineitä ovat muun muassa sopeutumismenetelmät ja -tekniikat sekä valmiuksien parantaminen. Lisäksi olisi vahvistettava UNFCCC-prosessin roolia mobilisoimalla sidosryhmät (myös kansainväliset organisaatiot) ja varmistamalla aiempaa koordinoitumpi lähestymistapa riskien hallintaan ja katastrofiriskien vähentämiseen.

Jotta kokemuksista voitaisiin hyötyä yhteisesti, EU:n olisi suositeltava, että UNFCCC:n yhteyteen perustetaan sopeutumista käsittelevä tekninen asiantuntijaryhmä. Kaikkia maita olisi vaadittava laatimaan luonnos kattavaksi kansalliseksi sopeutumisstrategiaksi. Tehokkaassa sopeutumispolitiikassa on otettava huomioon muutakin kuin kiireelliset ja välittömät sopeutumistarpeet. Olisi siirryttävä hankepohjaisesta lähestymistavasta kohti pitkän aikavälin strategista lähestymistapaa, jossa sisällytetään sopeutuminen maiden laajempaan suunnittelu- ja kehitysstrategiaan. Tässä voi olla hyötyä kokemuksesta, jota on saatu maailmanlaajuisen ilmastonmuutosliittouman (GCCA) kautta. Kaikkein haavoittuvimmille maille, erityisesti vähiten kehittyneille maille ja pienille saarikehitysmaille, olisi tarjottava rahoitusta ja teknistä tukea.

Valmiuksien parantamisesta ja kaikkein haavoittuvimmissa maissa toteutetuista prioriteettitoimista aiheutuvat kustannukset voitaisiin suuressa määrin kattaa olemassa olevasta sopeutumisrahastosta. Kuitenkin vaikka arviot sopeutumisen aiheuttamista lisäkustannuksista vaihtelevat suuressa määrin, on selvää, että sopeutumisrahaston varat eivät riitä sopeutumisen tukemiseen kaikissa kehitysmaissa. Tämän vuoksi sopeutumistarpeiden kattamiseen on löydettävä uusia rahoituslähteitä. Kuten päästöjen vähentämistoimissakin, rahoitusmahdollisuudet riippuvat varsinaisesta investoinnista. UNFCCC-sihteeristö on arvioinut, että vuonna 2030 kaikkien kehitysmaiden sopeutumiskustannukset voivat olla 23-54 miljardia euroa vuodessa. Suuresta osasta varhaisessa vaiheessa toteutetuista toimenpiteistä voidaan jopa saada nettohyötyä taloudelle. Tämä koskee esimerkiksi toimenpiteitä, joilla parannetaan veden käytön tehokkuutta alueilla, jotka kärsivät veden puutteesta. Yhtenä mahdollisista rahoitustavoista olisi tarkasteltava monenkeskistä vakuutusryhmittymää, jonka avulla voitaisiin täydentää muista rahoitusjärjestelmistä saatavaa tukea mahdollisissa ilmastoon liittyvissä luonnonkatastrofeissa. Euroopan komissio on jo mukana tällaisten järjestelmien pilottitoimissa.

4.3. Tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin rahoittaminen

Vähähiilisen teknologian ja sopeutumisteknologian tutkimukselle, kehittämiselle ja demonstroinnille on annettava merkittävää tukea kaikilla talouden aloilla ja kaikissa toiminnossa. Tutkimuksen tulisi perustua tarpeisiin, jotka on yksilöity kansallisissa vähähiilisen teknologian kehitysstrategioissa ja FMMS-järjestelmässä (*Facilitative*

Mechanism for Mitigation Support) suoritetuissa arvioinneissa. Tukea tarvitaan esimerkiksi valmiuksien parantamiseen, tieteeseen ja teknologiaan liittyvään yhteistyöhön, ympäristötuotteiden ja -palvelujen markkinoillepääsyn esteiden vähentämiseen sekä maailmanlaajuisen tutkimusyhteistyön parantamiseen.

Kaikkia näitä toimia varten tarvitaan lisää julkista rahoitusta. Maailmanlaajuisesti olisi toivottavaa, että energiaan liittyvä tutkimus, kehittäminen ja demonstrointi vähintään kaksinkertaistetaan vuoteen 2012 mennessä ja nelinkertaistetaan vuoteen 2020 mennessä. Tutkimuksessa on entistä enemmän painotettava vähähiilistä teknologiaa ja erityisesti uusiutuvia energialähteitä. Kansainvälisellä tasolla on lisättävä tutkimusta myös ilmastonmuutoksen vaikutuksista, siihen sopeutumisesta ja muista ilmastonmuutoksen hillitsemistoimista. Tätä koskevan sitoumuksen olisi oltava osa Kööpenhaminan sopimusta. Komission olisi työskenneltävä jäsenvaltioiden kanssa, jotta voidaan johdonmukaisella tavalla edistää kaikkea kansainväliseen ilmastotutkimukseen (myös vähähiiliseen teknologiaan) liittyvää tiede- ja teknologiayhteistyötä kaikilla aloilla.

Jotta voidaan nopeuttaa strategisesti merkittävän, vähähiilisen teknologian kehittämistä ja käyttöönottoa, EU panee täytäntöön Euroopan strategisen energiateknologiasuunnitelman (SET-Plan). EU:n tarkoituksena on, että yksi ensimmäisistä Euroopan teknologiainstituutin (EIT) yhteyteen luotavista osaamis- ja innovointiyhteisöistä keskittyy ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen. Tämä vastaa EU:n laajemman tutkimus-, kehittämis- ja demonstroitipolitiikan tavoitteita. Uudistetussa EU:n päästökauppajärjestelmässä varataan 300 miljoonaa päästöoikeutta siihen, että edistetään hiilidioksidin talteenoton ja geologisen varastoinnin demonstrointilaitosten rakentamista sekä innovatiivisia uudistuvia energiatekniikoita. Lisäksi komissio laatii parhaillaan tiedonantoa vähähiilisten teknologioiden rahoittamisesta.

Lisäponnisteluja tarvitaan myös esimerkiksi kaikenlaisessa koulutuksessa, jotta voidaan parantaa kykyä ymmärtää ilmaston kehittymistä sekä sen vaikutuksia yhteiskuntaan, talouteen ja ekosysteemeihin.

4.4. Innovatiiviset kansainväliset rahoituslähteet

Teollisuusmaat antavat panoksensa julkisen rahoituksen kautta ja hyödyntämällä päästöhvytysjärjestelmiä. Julkisten rahoitusosuuksien tulisi olla tasapuolisia ja niiden tulisi perustua aiheuttamisperiaatteeseen ("saastuttaja maksaa") ja kunkin maan taloudellisiin valmiuksiin. Rahoitusosuuksien määrästä olisi neuvoteltava ja niiden olisi oltava osa Kööpenhaminan sopimusta.

Sille, miten voidaan saada aikaan innovatiivista rahoitusta, on yksilöity kaksi keskeistä vaihtoehtoa. Ensimmäisessä vaihtoehdossa määritetään teollisuusmaiden vuosittainen rahoitussitoumus sovitun kaavan perusteella. Tällainen kaava voisi perustua aiheuttamisperiaatteen (sallittujen päästöjen kokonaismäärä) ja maan maksukykyyn (BKT henkeä kohti) yhdistelmään. Toisessa vaihtoehdossa pantaisiin syrjään tietty prosenttiosuus kunkin teollisuusmaan sallituista päästöistä. Nämä päästöt huutokaupattaisiin hallituksille kansainvälisellä tasolla. Prosenttiosuus nousisi vähitellen henkeä kohti laskettujen tulojen mukaisesti.

Ensimmäinen vaihtoehto tarjoaa varmuuden rahoituksen kokonaismäärästä. Maat voisivat koota rahoitusosuutensa yksitellen ja käyttää varat hajautetusti kaikkien olemassa olevien kahden- ja monenkeskisten kanavien kautta. Tämä edellyttäisi kuitenkin vakaata ja avointa järjestelmää, jolla voitaisiin varmistaa ilmastotoimiin myönnetyn julkisen lisärahoituksen seuranta, siitä raportointi ja sen valvonta. Jotta voitaisiin varmistaa rahoitussitoumusten noudattaminen, vastaava määrä sallittuja päästöjä voitaisiin evätä niiltä mailta, jotka eivät

maksa sovittua määrää. Toisessa vaihtoehdossa ei välttämättä voitaisi varmistaa varojen määrää, koska hallitukset voisivat käyttää myös puhtaan kehityksen mekanismista saatavia päästöhyvityksiä. Tämä vaihtoehto edellyttäisi lisäksi keskitettyä hallinnollista rakennetta YK:n tasolla, jotta voitaisiin järjestää huutokauppanenettely, määrittää varojen käytön prioriteetit ja kanavoida varat ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen.

EU:n osalta voidaan todeta, että EU:n päästökauppajärjestelmässä tehtävästä huutokaupasta saadaan merkittävästi julkisia lisävaroja. Jäsenvaltiot voisivat kummassakin vaihtoehdossa käyttää osan näistä varoista täyttääkseen tulevasta ilmastopimuksesta syntyvän kansainvälisen maksuvelvoitteen.

Molempiin välineisiin voidaan yhdistää rahoitus, joka olisi peräisin maailmanlaajuisesta kansainvälistä lento- ja meriliikennettä koskevasta välineestä (eli päästöoikeuksien huutokaupasta saatavista tuloista kyseisten alojen maailmanlaajuisessa ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmässä).

Olisi tarkasteltava sitä, miten kehitysmaat (lukuun ottamatta vähiten kehittyneimpiä maita sekä pieniä saarikehitysmaat) voisivat myös ajan myötä lisätä osallistumistaan taloudellisten valmiuksiensa mukaisesti.

4.5. Varhaisten toimien rahoittaminen

Uuden sopimuksen aikaansaamista seuraavina vuosina on varmistettava, että kehitetään institutionaaliset valmiudet, joita tarvitaan tehokkaita vähennys- ja sopeutumistoimia varten.

Toimimalla varhaisessa vaiheessa voidaan tasoittaa tietä kohti sopeutumista ja siirtymistä vähähiiliseen talouteen. EU:n tulisi tarkastella sitä, olisiko mahdollista luoda ennakoiva järjestelmä (*frontloading*), josta voitaisiin nopeasti myöntää merkittävää rahoitusta kaikkien haavoittuvimmille ja köyhimmille kehitysmailla. Tällainen aloite voisi olla tilapäinen järjestely vuodesta 2010 siihen saakka, kun Kööpenhaminassa sovittava uusi rahoitusjärjestely saadaan kaikilta osin toiminnalliseksi. Ilmastonmuutoksen torjumiseksi ehdotetussa rahoitusmekanismissa (GCFM) voitaisiin joukkovelkakirjojen perusteella saada varoja, joita käytettäisiin aikaisessa vaiheessa ilmastoalan prioriteettitoimiin. Nämä varat mahdollistaisivat erityisesti sen, että voitaisiin välittömästi reagoida kiireellisiin sopeutumistarpeisiin ja saada tuloksia esimerkiksi katastrofiriskien vähentämisestä. Osalla saaduista tuloista voitaisiin myös tukea hillitsemistoimia, erityisesti niitä, jotka luovat synergiaa hillitsemis- ja sopeutumistoimien välille. Tästä esimerkki on metsien häviämisestä johtuvien päästöjen vähentäminen. GCFM-järjestelmässä tavoitteena on hankkia noin miljardi euroa vuodessa vuosina 2010–2014, edellyttäen, että jäsenvaltiot tekevät tarvittavat sitoumukset.

4.6. Ilmastonmuutokseen liittyvien kansainvälisten rahoitusvirtojen hallinta

Kun sopeutumis- ja hillitsemistoimiin liittyvät rahalähteet lisääntyvät, on parannettava koordinoitua ja yhteistyötä. Keskeiset päättäjät julkiselta ja yksityiseltä sektorilta sekä kansainvälisistä rahoituslaitoksista olisi koottava yhteen korkean tason foorumiin, joka käsittelee kansainvälistä ilmatorahoitusta. Foorumi tarkastelisi säännöllisesti rahoituksen saatavuutta ja käyttöä sekä tekisi suosituksia mahdollisista parannuksista. Foorumin olisi tehtävä läheistä yhteistyötä FMMS-järjestelmän (*Facilitative Mechanisms for Mitigation Support*) kanssa.

5. KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN HILLITSEMINEN JA TULOJEN HANKINTA MAAILMANLAAJUISILLA HIILIMARKKINOILLA

5.1. Kansalliset ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmät

Kansalliset ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmät ovat yksi lupaavimmista välineistä, joita mailla on käytettävissään kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Tuloksia voidaan saada erityisesti aloilla, joilla on suhteellisen suuria päästöjen aiheuttajia. Asettamalla päästökatto varmistetaan, että nämä järjestelmät ovat ympäristönsuojelun kannalta tehokkaita, ja päästökaupan tarjoama joustavuus tekee niistä kustannustehokkaita. Kansalliset hiilimarkkinat voidaan ja ne pitäisi yhdistää, jotta voidaan luoda toimivat maailmanlaajuiset markkinat. Näin vähennetään hillitsemistoimista aiheutuvia kustannuksia. Kööpenhaminan sopimuksella voidaan tukea muotoutumassa olevia hiilimarkkinoita asettamalla yleiset ja maakohtaiset tavoitteet.

EU on saanut tästä edelläkävijän kokemusta, koska EU:n päästökauppajärjestelmä on maailman laajin ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmä. Tämä järjestelmä herättää yhä enemmän kiinnostusta useissa muissa teollisuusmaissa. EU:n olisi samaan aikaan YK:n neuvottelujen kanssa edistettävä sitä, että vakaat OECD:n laajuiset hiilimarkkinat saadaan luotua vuoteen 2015 mennessä ja että markkinoita voidaan laajentaa taloudellisesti edistyneempiin kehitysmaihin vuoteen 2020 mennessä.

Tätä varten EU:n olisi toimittava aktiivisesti USA:n uuden hallinnon ja lainsäätäjien kanssa. Presidentti Obama on jo tuonut esiin, että hänen tarkoituksenaan on luoda USA:han vahva ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmä. Komissio pyrkii perustamaan EU:n ja USA:n välisen työryhmän, jonka tehtävänä olisi tarkastella hiilimarkkinoiden luomista. Samanlaisia kahdenvälisiä menettelyjä olisi perustettava muiden teollisuusmaiden sekä taloudellisesti edistyneempien kehitysmaiden kanssa.

Kehitysmaiden on yhä suuremmassa määrin osallistuttava maailmanlaajuisiin hillitsemistoiimiin, ja niiden on sen vuoksi ajan myötä päätettävä omista ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmistä, joiden avulla ne voivat toteuttaa tehokkaita päästöjen vähennystoimia. EU:n olisi autettava kiinnostuneita kehitysmaita saamaan kokemusta päästökaupasta, erityisesti luomaan vakaita hallintorakenteita ja vahvoja kansallisia instituutioita. Lisäksi olisi parannettava maiden valmiuksia seurata päästöjä ja raportoida niistä. Tähän liittyen olisi kuultava yksityistä sektoria ja muita sidosryhmiä.

5.2. YK:n hyvitysjärjestelmien parantaminen

Kioton pöytäkirjaan perustuva puhtaan kehityksen mekanismi (CDM) on mahdollistanut kehitysmaiden osallistumisen hiilimarkkinoille. Puhtaan kehityksen mekanismi on hankeperustainen hyvitysjärjestelmä, jossa kehitysmaat voivat myydä hyvityksiä, jotka vastaavat jossakin tietyssä hankkeessa saavutettuja päästövähennyksiä. Teollisuusmaat voivat ostaa näitä hyvityksiä ja helpottaa siten kansallisen päästövähennystavoitteensa saavuttamista. CDM-hankkeissa rahoitetaan puhdasta teknologiaa ja vahvistetaan ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyviä valmiuksia kehitysmaissa.

Sen varmistamiseksi, että suuri osa EU:n päästövähennyksistä tapahtuu EU:n sisällä ja että järjestelmällä parannetaan ilmastonsuojelua, EU:n päästökauppajärjestelmässä rajoitetaan CDM-hyvitysten käyttöä määrällisten ja laadullisten kriteerien perusteella. Puhtaan kehityksen mekanismi olisi uudistettava YK:n ilmastopimuksen puitteissa siten, että hyvityksiä saadaan ainoastaan hankkeista, joissa todella saadaan aikaan päästöjen lisävähennyksiä ja mennään kustannuksiltaan alhaisia vaihtoehtoja pidemmälle. Lisäksi CDM-järjestelmästä olisi vähitellen luovuttava edistyneemmissä kehitysmaissa ja erittäin kilpailukykyisillä talouden aloilla, joilla olisi sen sijaan siirryttävä alakohtaisiin

hiilimarkkinoiden hyvitysjärjestelmiin. Tällaiset järjestelmät voivat olla tehokas väline edistettäessä vähähiilisten teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa kehitysmaissa ja valmisteltaessa ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmien luomista. Sujuvan siirtymävaiheen varmistamiseksi EU:n olisi pyrittävä yhteisymmärrykseen USA:n ja muiden ”päästökatto ja -kauppa” -järjestelmiä toteuttavien maiden kanssa, jotta hyvityksille voitaisiin luoda kysyntää koordinoitulla tavalla.

6. KÖÖPENHAMINAN SOPIMUS – PERUSTA PITKÄN AIKAVÄLIN POLITTIKALLE

EU:n olisi pyrittävä varmistamaan, että Kööpenhaminan sopimuksessa luodaan perusta pitkän aikavälin järjestelmälle, jossa nostetaan yleistä vaatimustasoa ja lisätään sekä teollisuus- että kehitysmaiden ponnisteluja. Toiminnan on perustuttava tieteelliseen tietoon. Sopimuksessa olisi sen vuoksi määrättävä yleisen edistymisen sekä sitoumusten ja toimien riittävyyden säännöllisestä arvioinnista sekä vuonna 2016 tehtävästä kattavasta tarkistuksesta. Tämän perusteella yleinen tavoite olisi arvioitava uudelleen ja uusista keskipitkän aikavälin sitoumuksista, toimista ja rahoitusvirroista olisi sovittava tuoreimpien tieteellisten tulosten perusteella. Jos vuonna 2016 suoritettavan Kööpenhaminan sopimuksen kattavan tarkistuksen yhteydessä todetaan, että teollisuus- ja kehitysmaiden yhteiset hillitsemisponnistelut eivät ole riittäviä, YK:n ilmastomuutoskonferenssin olisi asetettava tulevalle sitoumuskaudelle korkeampia tavoitteita.

7. SEURAAVAT VAIHEET JA PÄÄTELMÄT

Tulevina kuukausina EU:n on otettava käyttöön kaikki mahdolliset resurssit, jotta voidaan varmistaa intensiivinen vuoropuhelu ja yhteistyö kolmansien maiden kanssa. Yksi vuonna 2009 käytävien neuvottelujen keskeisistä haasteista on varmistaa teollisuusmaiden riittävät ja tasapuoliset ponnistelut sekä kehitysmaiden asianmukainen panos, jota teollisuusmaat tukevat. Tämä on ehdottoman tärkeää, jotta voidaan varmistaa yleinen tehokkuus ympäristönsuojelun kannalta ja ottaa huomioon kilpailuun liittyvät seikat. UNFCCC-prosessissa syntyvissä kahdenvälisissä yhteyksissä, tulevissa G8-kokouksissa, Major Economies -prosessin jatkotoimissa sekä EU:n ja keskeisten kolmansien maiden kanssa käytävissä kahdenvälisissä keskusteluissa olisi käsiteltävä sekä teollisuus- että kehitysmaiden konkreettisia panoksia Kööpenhaminan sopimukseen. Näiden keskustelujen tulosten perusteella teollisuusmaiden olisi voitava Kööpenhaminassa sitoutua riittävän kunnianhimoisiin vähennystavoitteisiin ja taloudellisesti edistyneempien kehitysmaiden olisi voitava ehdottaa kunnianhimoisia strategioita, jotka koskevat vähähiilistä kehitystä, ja asianmukaisia toimia, jotka ovat osa kyseisiä strategioita. EU:n panoksesta näihin prosesseihin olisi keskusteltava myös maaliskuussa 2009 pidettävässä Eurooppa-neuvostossa.

Lopuksi ehdotetaan, että Euroopan unioni:

1. vahvistaa uudelleen päättäväisyytensä sen osalta, että Kööpenhaminassa vuonna 2009 saadaan aikaan kattava ja kunnianhimoinen kansainvälinen sopimus;
2. tekee muiden teollisuusmaiden kanssa yhteistyötä, jonka tavoitteena on sopia kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteista ja varmistaa tasapuoliset ponnistelut tässä tiedonannossa esitettyjen kriteerien perusteella, jotta päästöt voidaan yhteisesti vähentää 30 prosentilla vuoden 1990 tasoon verrattuna vuoteen 2020 mennessä;
3. tekee yhteistyötä kehitysmaiden kanssa, erityisesti taloudellisesti edistyneempien kehitysmaiden kanssa, jotta ne voivat toteuttaa asianmukaisia toimia varmistukseen yhteisesti, että päästöt ovat vuoteen 2020 mennessä 15–30 prosenttia alemmat kuin ne olisivat, mikäli toiminta jatkuu entisellään ilman päästöjen rajoitustoimia;

4. toteaa, että lämpötilan nousun rajoittaminen kahteen celsiusasteeseen edellyttää merkittäviä taloudellisia resursseja päästöjen vähentämiseen ja sopeutumiseen, mutta tämä myös edistää innovaatioita ja taloudellista kasvua sekä johtaa pitkällä aikavälillä kestäväan kehitykseen; ilmaisee valmiutensa tarjota merkittävää taloudellista apua kehitysmaiden (erityisesti kaikkein haavoittuvimpien ja köyhimpien maiden) toimien tukemiseksi, esimerkiksi GCFM-mekanismin (*Global Climate Financing Mechanism*) kautta;
5. ehdottaa kahdenvälisiä kumppanuuksia USA:n ja muiden teollisuusmaiden kanssa, jotta voidaan jakaa kokemuksia kansallisten päästökauppajärjestelmien luomisesta sekä helpottaa vakaiden OECD:n laajuisten hiilimarkkinoiden luomista vuoteen 2015 mennessä; näitä markkinoita voitaisiin laajentaa taloudellisesti edistyneempiin kehitysmaihiin vuoteen 2020 mennessä.

Komissio pyytää neuvostoa hyväksymään edellä esitetyt päätelmät sekä ottamaan huomioon tässä tiedonannossa esitetyt linjaukset. Komissio on valmis jatkamaan keskusteluja neuvostossa ja tekemään kaikki asianmukaiset ehdotukset.